

Myndighetssamverkan för kompetensförsörjning Delredovisning av regeringsuppdrag N2010/2405/RT

1 Inledning

Myndigheten för yrkeshögskolan (Yh-myndigheten), Statens skolverk, Arbetsförmedlingen, Tillväxtverket samt Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser (Tillväxtanalys) fick i mars 2010 i uppdrag av regeringen att öka samordningen på nationell nivå inom kompetensförsörjningsområdet. Myndigheterna ska senast den 30 september 2010 gemensamt redovisa till Regeringskansliet hur arbetet med uppdraget utvecklas. Uppdragets övergripande syfte är att "stärka förutsättningarna för att privat och offentlig verksamhet får tillgång till efterfrågad kompetens och därmed stärka konkurrenskraften och bidra till hållbar nationell och regional tillväxt."¹ Uppdraget ska gemensamt slutredovisas av myndigheterna senast den 2 maj 2012.

Uppdraget är en del av implementeringen av regeringens tillväxtstrategi som den beskrivs i skrivelsen (2009/10:221) *Strategiskt tillväxtarbete för regional konkurrenskraft, entreprenörskap och sysselsättning*.

Arbetet med regeringsuppdraget är i en inledningsfas. Nedanstående redovisning beskriver hur de samverkande myndigheterna tolkat uppdraget och hur de gemensamt avser att gripa sig an det. Uppdraget innebär att de berörda myndigheterna ska bygga upp en gemensam samverkansstruktur inom kompetensförsörjningsområdet som ska lägga grunden för en mer effektiv och långsiktig samordning av de olika myndigheternas insatser inom området. I uppdragets genomförande ska en kontinuerlig dialog också föras med regionala företrädare inom området.

1.1 Myndigheternas tolkning av uppdraget

De medverkande myndigheterna har vid två möten diskuterat hur uppdraget ska tolkas och hur det myndighetsgemensamma arbetet ska läggas upp. Uppdraget har två huvudinriktningar. Myndigheterna ska samordna analyser av kompetensförsörjningsbehovet och ta fram nationella analyser av hur framtida kompetensförsörjningsbehov kan komma att se ut. Myndigheterna ska därutöver identifiera eventuella hinder för samverkan kring kompetensförsörjning.

För att skapa bättre planeringsförutsättningar för alla aktörer som är involverade i kompetensförsörjning till arbetslivet, måste staten utveckla, samordna och synliggöra den kunskap som finns inom respektive myndigheter. Det handlar om statistik, analyser, prognoser och bedömningar som man använder eller utgår från när beslut om olika konkreta insatser ska fattas. För att göra olika statliga myndigheters samlade kunskap inom detta område tillgängliga och förståeliga för andra aktörer, måste vi först hitta gemensamma sätt att åstadkomma detta inom vår egen myndighetskrets.

Detsamma gäller på åtgärdssidan. Statliga myndigheter är idag utförare eller finansierare av en mängd olika typer av utbildnings- och kompetensutvecklingsinsatser som i skiftande grad är avsedda att tillgodose kompetensbehov i arbetslivet. Detta ansvar ligger dessutom under flera olika departement. Av uppdraget framgår att de medverkande myndigheterna ska identifiera eventuella hinder som finns för en bättre statlig samordning av kompetensförsörjningsåtgärder. Ett första steg, även här, blir att beskriva och analysera de insatser som genomförs idag för att se hur de skulle kunna samordnas, effektiviseras och utvecklas inom myndighetsgruppen.

---

¹ Regeringsbeslut I 13 2010-03-25

En annan tydlig del i uppdraget är att arbetet ska genomföras i nära kontakt med regionala aktörer. De regionala kompetensplattformarna som regionala självstyrelseorgan, samverkansorgan och länsstyrelser ska formera under 2010 nämns som en särskild viktig dialogpartner. Statliga myndigheter ska i framtiden bli bättre på att stödja både en regional planering och ett faktiskt genomförande av behovsstyrda kompetensutvecklande insatser inom regionen. I uppdraget ingår att skapa en gemensam struktur för kunskaps- och erfarenhetsutbyte med länsstyrelser, regionala självstyrelseorgan och samverkansorgan.

2 De medverkande myndigheternas uppdrag och ansvarsområden

2.1 Analys- och prognosverksamhet

Myndigheterna – Arbetsförmedlingen och Tillväxtanalys – arbetar systematiskt med att ta fram analyser och prognoser över arbetslivets kompetensbehov inom olika branscher, regioner och yrkesområden. Arbetsförmedlingen använder sig både av olika typer av offentlig statistik och av omfattande intervjuer med arbetsgivare. Tillväxtanalys arbetar i huvudsak med analys av statistiska data och har genom databasen rAps ett utpräglat regionalt fokus i sina analyser. Den regionala indelning man arbetar med är FA-regionen, en indelning av Sverige i 72 s.k. funktionella regioner som är uppbyggd kring lokala/regionala arbetsmarknader bl.a. utifrån pendlingsströmmar.

Yh-myndigheten har uppdraget att analysera det framtida behovet av utbildning inom olika sektorer och regioner vilket förutsätter en god kännedom om arbetslivets behov av yrkeskompetens. Myndigheten har inte några egna prognosdatabaser utan bygger sina analyser till stor del på empiri från SCB och Arbetsförmedlingen, men även information från olika branschorganisationer, mm vägs in i prognoserna.

Sammanfattningsvis finns det flera aktörer som har till uppgift att bedöma framtida kompetensbehov och samtliga bygger mycket av sina analyser och prognoser på data från SCB eller från Arbetsförmedlingens intervjuundersökningar.

I förberedelsearbetet med uppdraget har det blivit uppenbart att Statistiska centralbyrån är en mycket viktig aktör inom området och bör få en tydligare koppling till arbetet med uppdraget.

Vi föreslår därför att SCB av regeringen uppdras att ingå som medverkande myndighet i detta regeringsuppdrag.

2.2 Utbildningsverksamhet

Tre av de medverkande myndigheterna kan sägas representera utförarperspektivet i så måtto att de gör något för att åtgärda aktuella och framtida kompetensbrister. Arbetsförmedlingen har i uppdrag att genom arbetsmarknadsutbildningen matcha utbud och efterfrågan så att arbetslösa kan konkurrera om jobben på en arbetsmarknad med rekryteringsbehov. Yh-myndigheten har ett direkt uppdrag att förse arbetslivet med efterfrågad kompetens och Skolverket ska se till att den gymnasiala yrkesutbildningen är uppdaterad mot arbetslivets behov vad gäller sitt innehåll. De nyligen etablerade nationella programråden är i detta avseende en stärkande resurs.

Skolverket administrerar även statsbidragsansökningarna från kommunerna i satsningen på Yrkesvux som, till skillnad från den ordinarie gymnasieskolan ska dimensioneras efter kompetensbehov på arbetsmarknaden och behörighetskrav inom yrkeshögskolan. För att erhålla statsbidrag ska kommunerna visa på behovet av yrkesutbildningarna och detta ska ske i samverkan med arbetsförmedlingen och näringslivet på lokal och regional nivå.

Skolverket har också ett uppföljningsansvar som genomförs i dialog med kommunerna. Satsningen är för närvarande finansierad till och med 2011.

De reformer som genomförs i gymnasieskolan förväntas öka arbetslivsanpassningen av gymnasieskolans yrkesprogram. Högskolesektorn är också en mycket viktig aktör i utförarledet. Den står för ca 97 procent av statens utgifter för eftergymnasial utbildning. I den nyligen framtagna utvärderings- och granskningsstrategin från Högskoleverket lyfts anställningsbarhet upp som ett viktigt kvalitetskriterium.

2.3 Utveckling och innovationsverksamhet

Arbetsförmedlingens och Yh-myndighetens främsta uppgift är att arbeta för en arbetsmarknad där det råder balans mellan arbetskraftsbehov och arbetskraftsutbud. Tillväxtverket och Tillväxtanalys har ett långsiktigt uppdrag att främja en sådan framtida balans i syfte att bidra till ekonomisk tillväxt i ett hållbart samhällsperspektiv.

Tillväxtverket har en stark operativ och kunskapsgenererande funktion och arbetar med att genomföra projekt tillsammans med företag och organisationer i syfte att "främja entreprenörskap, ökad konkurrenskraft och tillväxt". I uppdraget ingår även att förvalta programmen inom den europeiska regionala utvecklingsfonden och huvudansvaret för kontakterna med regionerna och de regionala kompetensplattformarna.

Tillväxtanalys har byggt upp ett regionalt analys- och prognosystem (rAps) och arbetar med specifika regeringsuppdrag där bl.a. den framtida kompetens- och arbetskraftsförsörjningen i Sveriges FA-regioner har analyserats.

3 Genomförande

Uppdraget kan delas in i två inriktningar, en inriktning mot analys- och prognosarbete och en inriktning mot ett bredare kompetensförsörjningsperspektiv.

Den första inriktningen består av att inventera och systematisera befintliga analyser och prognoser av arbetsmarknadens kompetensbehov på kort och lång sikt och se hur de kan samordnas och presenteras på ett samlat och mer transparent sätt. Statistiska centralbyrån och Högskoleverket är viktiga aktörer inom detta område och bör därför involveras tidigt i arbetet med uppdraget.

Den andra inriktningen innebär bl.a. att identifiera områden där offentligt finansierade kompetensförsörjningsinsatser bör koordineras och där hinder för samverkan föreligger.

I båda inriktningarna av arbetet ska myndigheterna föra en dialog med regionala företrädare och inventera och identifiera hur de idag arbetar med behovsanalyser och kompetensutvecklingsinsatser.

Ytterligare en uppgift är att identifiera goda exempel på samverkansformer som är aktiva idag eller under utveckling samt eventuella strukturella hinder för en effektiv samverkan kring utbildning, och validering och andra insatser inom kompetensförsörjningsområdet. De erfarenheter som görs inom Yh-myndighetens nationella valideringsuppdrag bör särskilt beaktas. Högskoleverket och ett urval av landets universitet och högskolor bör involveras i denna del av arbetet.

Samtliga medverkande myndigheter har redan idag befintliga kontaktytor såväl mellan varandra som med den regionala nivån. Avsikten är att i största möjliga grad använda oss av befintliga strukturer och kanaler i arbetet.

Genomförandet av uppdraget kommer sammanfattningsvis att innebära ett flertal insatser som riktar sig mot den regionala nivån, till exempel:

- Dialoger med regionala företrädare med syftet att inventera behov och förväntningar.

- Inventering av pågående verksamhet i regionerna som stödjer uppdragets mål och syfte.
- Konferenser med regionala företrädare – politiker och tjänstemän – för kunskapsspridning och förankring av rekommendationer och förslag.
- Workshops eller seminarier på regional nivå med syfte att sprida kunskap om hur till exempel nationella databaser kan användas på regional nivå.

Under arbetet kommer även andra aktörer än de som uttryckligen lyfts fram i direktiven att involveras i arbetet.

Arbetet med uppdraget lämnar i och med denna delredovisning planeringsstadiet och går över i en aktivitets- och genomförandefas. Myndigheternas gemensamma avsikt är att vid nästa rapporteringstillfälle (2011-09-30) lämna en redovisning som i största möjliga mån bygger på ett i huvudsak genomfört uppdrag. Detta möjliggör en fortsatt dialog med och inom Regeringskansliet samt med regionala företrädare, förankra och konkretisera de analyser och förslag som lyfts fram vid delrapporteringen 2011 i den slutrapport som ska redovisas senast den 2 maj 2012.